

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԻ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ

2024

ԱԳՐՈՆՈՄԻԱ

ԹԵՍՏ 3

ԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐԸ

ՆՍՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

Հարգելի՛ ուսուցիչ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:
Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի
անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք դրան
անդրադառնալ ավելի ուշ:

**Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սևագրության
համար:**

1 Նշվածներից ո՞րն է ջերմաստան օդի ջերմային ռեժիմի կարգավորման առանձնահատկությունը: (1 միավոր)

- 1) օդափոխությունը
- 2) պտղի քանակի կարգավորումը
- 3) գազափոխանակությունը
- 4) խողովակների ստուգումը

2 Պտղատուների տնկանյութի ստացման համար նախատեսված տնկարանը բաղկացած է (1 միավոր)

- 1) հետևյալ երկու բաժիններից՝ սերմնաբուսակների և պատվաստվածների
- 2) հետևյալ երեք բաժիններից՝ բազմացման, ձևավորման և մայրուտների
- 3) մեկ բաժնից՝ սորտային այգի իր պատվաստակալներով և պատվաստացուներով
- 4) մեկ բաժնից՝ անգարային տիպի փակ գրունտով

3 Տրվածներից ո՞րն է էտի ձև (ոչ եղանակ): (1 միավոր)

- 1) նոսրացումը
- 2) ձևավորումը
- 3) կունդը
- 4) բնատումը

4 Ո՞րը այգու տեղաձևման համակարգ կամ պտղատուների տնկման եղանակ չէ: (1 միավոր)

- 1) ուղղանկյուն-քառանկյուն
- 2) շախմատաձև
- 3) զիգագաձև
- 4) քառակուսի

5 Ո՞րն է խաղողի *Vitis vinifera sativa* L. ենթատեսակին պատկանող սորտերի շիվերի վրա բեղիկների առաջացման օրինաչափությունը: (1 միավոր)

- 1) երկու հանգույց բեղիկով, հաջորդը՝ առանց բեղիկի
- 2) երկու հանգույց բեղիկով, հաջորդ երկուսը՝ առանց բեղիկի
- 3) մեկ հանգույց բեղիկով, մյուսը՝ առանց բեղիկի
- 4) մեկ հանգույց բեղիկով, մյուս երկուսը՝ առանց բեղիկի

6 Ինչպե՞ս է արտահայտվում խաղողի վազի դրական գեոտրոպիզմը: (1 միավոր)

- 1) Վազի ստորգետնյա բունը ուղղահայաց դիրք է ունենում:
- 2) Արմատները ուղղաձիգ խորանում են:
- 3) Վազի վերգետնյա բունը հաստանում է:
- 4) Արմատները առաջացնում են կողքային խիտ ճյուղավորումներ:

7 Խաղողի վազի բազմացման ո՞ր եղանակը չէ՞ն կիրառում արտադրական պայմաններում սորտը պահպանելու համար: (1 միավոր)

- 1) սերմերով
- 2) անդալիսներով
- 3) պատվաստներով
- 4) ցողունային կտրոններով

8 Ի՞նչ է իրենից ներկայացնում խաղողի վազի կտրոնների կիլչեցումը: (1 միավոր)

- 1) բողբոջների ուռչում և շիվերի աճի արագացում
- 2) անդալիս՝ առանց մայր վազից անջատելու տնկանյութի ստացում
- 3) կայունագոյացում՝ կտրոնի հիմքում առաջացող նախաարմատային հյուսվածքի գոյացում
- 4) կտրոնի հիմքում արմատների առաջացման և աչքերի բացման միջև տևողության կրճատում

9 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված վնասակար օրգանիզմների դեմ ինտեգրացված պայքարի իրականացման ընդհանուր սկզբունքները: (1 միավոր)

- 1) պայքարի եղանակների, միջոցների և գործիքների համատեղում
- 2) ֆիզիկական և մեխանիկական գործողությունների կատարում
- 3) ագրոտեխնիկական, կենսաբանական և քիմիական պայքարի եղանակների հաջորդաբար կիրառում
- 4) կանխարգելիչ և կարանտին միջոցառումների իրականացում

10 Բոլոր բուսակեր կաթնասուն վնասակար օրգանիզմներին բնորոշ անատոմիական առանձնահատկությունը որոշվում է՝ (1 միավոր)

- 1) ամբողջ կմախքի կառուցվածքով
- 2) ոտքերի կառուցվածքով
- 3) գանգատուփի կառուցվածով
- 4) ծնոտի կառուցվածքով

11) **Տրվածներից ո՞րն է հողային կադաստրի գործառույթի բաղկացուցիչ մաս: (1 միավոր)**

- 1) հողերի առքը և վաճառքը
- 2) հողային անալիզների կատարումը
- 3) հողերի կարգաբանումը
- 4) հողերի բռնիտումը

12) **Հողի էրոզիա նշանակում է՝ (1 միավոր)**

- 1) հողածածկի քայքայում կամ հողատարում
- 2) հողային ռեժիմների ձևավորում
- 3) հողագոյացում կամ պրոֆիլի ձևավորում
- 4) քարքարոտվածություն կամ ստրուկտուրագոյացում

13) **Տրվածներից ո՞րն է պարտադիր, որպեսզի արտադրանքը մակնշվի որպես օրգանական, բիո կամ էկո: (1 միավոր)**

- 1) Պետք է վերամշակված լինի հատուկ տեխնոլոգիաներով:
- 2) Պետք է սերտիֆիկացված լինի լիազոր մարմնի կողմից:
- 3) Պետք է ստացված լինի միայն օրգանական պատրաստուկների կիրառման շնորհիվ:
- 4) Մննդի անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից գրանցում պիտի ունենա:

14) **Ո՞ր շարքն է ներկայացնում գիտական երկրագործության բոլոր օրենքները: (1 միավոր)**

- 1) բույսերի աճի, զարգացման, բերքատվության և հետբերքահավաքյա պայմանների ապահովման ու կարգավորման
- 2) անհերթափոխ ցանքերի, մոլախոտային բուսականության դեմ պայքարի, հերբիցիդների դասակարգման, հողերի հիմնական և մակերեսային մշակման
- 3) հողային հատկությունների և ռեժիմների, հողի մշակման համակարգերի, ցանքաշրջանառությունների
- 4) բույսի կյանքի գործոնների համատեղ ներգործության, անփոխարինելիության և համարժեքության, նվազագույնի, չափավորի և առավելագույնի, վերադարձի

15 Ի՞նչ են կոչվում մոլախոտերի դեմ քիմիական պայքարի համար օգտագործվող նյութերը: (1 միավոր)

- 1) ակարիցիդներ
- 2) ֆունգիցիդներ
- 3) ինսեկտիցիդներ
- 4) հերբիցիդներ

16 Տրվածներից ո՞րը մոլախոտերի դասակարգման սկզբունքներից չէ: (1 միավոր)

- 1) վնասակարության աստիճանը
- 2) բազմացման եղանակները
- 3) սննդառության ձևը
- 4) կանքի տևողությունը

17 Կերը համարվում է համակցված, եթե՝ (1 միավոր)

- 1) տեսակավորված է
- 2) պահածոյացված է
- 3) լիառացիոն է
- 4) մանրացված է

18 Ո՞րը կերերին ներկայացվող պահանջներից չէ: (1 միավոր)

- 1) մարսելիությունը
- 2) ուտելիությունը
- 3) սննդարարությունը
- 4) հյութալիությունը

19 Նշվածներից ո՞րը ուղղակի պարարտանյութ չէ: (1 միավոր)

- 1) ամոֆոսը
- 2) կալիումի քլորիդը
- 3) նատրիումական սելիտրան
- 4) գիպսը

20 Ի՞նչ տարածությամբ պետք է մեկուսացված լինի տաքդեղի սերմնադաշտը: (1 միավոր)

- 1) 2000-2500մ
- 2) 3000-3500մ
- 3) 400-500մ
- 4) 1000-1500մ

21 Նշվածներից ո՞րն է բույսերի համար բաց դաշտում լույսի կարգավորման միջոցառում: (1 միավոր)

- 1) բերքահավաքի համապատասխան ժամկետը
- 2) միջշարքերի կանոնավոր փխրեցումը
- 3) կանոնանվոր կատարված վարը
- 4) ճիշտ ընտրված սնման մակերեսը

22 Տրվածներից ո՞րը կապ ունի բանջարային մշակաբույսերի մեջ ֆուսֆորի ավելցուկի հետ: (1 միավոր)

- 1) առաջանում է մագնեզիումի, կալիումի պակաս
- 2) տերևաձայրերը դարչնագույն են դառնում
- 3) առաջանում է կալցիումի, երկաթի պակաս
- 4) հին տերևները դեղնում են

23 Տրվածներից ո՞րն է բավարարում ջերմատների համար հատկացված հողամասի պահանջներին: (1 միավոր)

- 1) Ռելիեֆը պետք է լինի ալիքաձև:
- 2) Գրունտային ջրերը լինեն հողի մակերեսին մոտիկ:
- 3) Հարավից պետք է լինի քամիներից պաշտպանող անտառաշերտ:
- 4) Ջերմատները պետք է ճանապարհ ունենան դեպի տնտեսության մյուս արտադրական տեղամասեր:

24 Ո՞ր միացությունների քանակական պարունակությունով է պայմանավորված սննդամթերքի էներգետիկ հատկությունը: (1 միավոր)

- 1) հանքային նյութերի և ֆերմենտների
- 2) բուրավետ և ֆենոլային նյութերի
- 3) վիտամինների և բազմաֆենոլային միացությունների
- 4) սպիտակուցների, ածխաջրերի և ճարպերի

25 Նշվածներից ո՞ր ապրանքային ենթախմբում է ընդգրկված բադրիջանը: (1 միավոր)

- 1) տոմատային
- 2) դեսերտային
- 3) սալաթա-սպանախային
- 4) դդմային

26 Մթերքում որակի նշված ցուցանիշներից որո՞նք կարելի է որոշել միայն օրգանալեպտիկ ճանապարհով: (1 միավոր)

- 1) բանջարեղենում վիտամինների խումբը
- 2) դոմաբանջարեղենում մեջ ջրի տոկոսային պարունակությունը
- 3) մեղրի մեջ շաքարի տոկոսային պարունակությունը
- 4) սուրճի բույրը

27 34%-ոց ամոնիումի նիտրատ պարարտանյութի 50կգ-ոց պարկում քանի կիլոգրամ է ազոտ նյութը: (1 միավոր)

- 1) 17կգ
- 2) 1,47կգ
- 3) 35կգ
- 4) 12,5կգ

28 Նշվածներից ո՞րը ցրտադիմացկուն բանջարային բույս չէ: (1 միավոր)

- 1) ճակնդեղ
- 2) ամսաբողկ
- 3) կաղամբ
- 4) գազար

29 Տրված պնդումներից ո՞րը ճիշտ չէ: (1 միավոր)

- 1) Ծաղկակոկոնների առաջացման փուլը ընդգրկված է վեգետատիվ աճի շրջանի մեջ:
- 2) Օդի բարձր ջերմաստիճանի և ցածր հարաբերական խոնավության պայմաններում տաքդեղի ծաղիկները թափվում են:
- 3) Ցեղայինը քաղհանի տեսակ է՝ հացահատիկային մշակաբույսերի սերմնադաշտում:
- 4) Հազարը միամյա մշակաբույս է:

30 Ի՞նչ նպատակով են ջերմատները ըստ երկարության կառուցում հյուսիսից դեպի հարավ: (1 միավոր)

- 1) ջերմության, լուսավորության ճիշտ կարգավորման
- 2) պարարտացման փոքր չափաբաժին օգտագործելու
- 3) խոնավության պահպանման
- 4) օդափոխության պահպանման

31 **Տրվածներից 3-ը հյուսիսի կերեր են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. արոտային կանաչը
2. մարգագաետնային խոտը
3. խոտայուրը
4. սիլոսը
5. հատիկակերը
6. արմատապտուղները
7. համակցված կերերը

32 **Տրվածներից 3-ը միջբուսային և միջշարային տարածքների խիստ նորմավորվածության եղանակներ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. ժապավենաձև սածիլում
2. սովորական շարային ցանք
3. քառակուսի սածիլում
4. բնային ցանք
5. ուղղանկյուն-բնային սածիլում
6. լայնաշարք սածիլում
7. քառակուսի-բնային սածիլում

33 **Տրված պնդումներից 3-ը ճիշտ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. Ծովաբողկը երկամյա մշակաբույս է:
2. Գազարի և ճակնդեղի սերմնաբուծությունը ընթանում է չորս վեգետացիոն տարում:
3. Ծաղկակաղամբը ենթարկվում է ընտրովի բերքահավաքի:
4. Ոռոգման չափաքանակը ջրի այն քանակն է, երբ տալիս ենք յուրաքանչյուր ջրման ժամանակ:
5. Հողի նախացանքային մշակաման աշխատանքներից են վար, քաղհան, բուկլից:
6. Մոխիրը թթու հողերի համար լավագույն պարարտանյութ է
7. Սորտային հսկողություն, որը իրականացվում է սորտային ցանքերի դաշտային ապրոբացիայի ճանապարհով:

34 **Տրվածներից 3-ը միանգամյա բերքահավաքի բանջարաբույսեր են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. գլուխ սոխը
2. սխտորը
3. պոմիդորը
4. դդմիկը
5. թրթնջուկը
6. ուշահաս կաղամբը
7. ծաղկակաղամբը

35 **Տրված պնդումներից 3-ը ճիշտ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. Ձմերուկը մինչև ծաղկելը պետք է քիչ ջրել:
2. Ջերմատան օժանդակ կառույցները պետք է տեղադրել հարավային մասում:
3. Այլատեսակայինը քաղհանի տեսակ է՝ հացահատիկային մշակաբույսերի սերմնադաշտում:
4. Բանջարային մշակաբույսերում կալցիումի պակասը առաջացնում է հետծաղկումային փտում:
5. Մխտորին պետք տալ թարմ գոմաղբ՝ շուտ հասունանալու համար:
6. Թրթնջուկը և խավրժիլը երկամյա բանջարաբույսեր են:
7. Վարունգի իգական ծաղիկների գերակշռող մասը գտնվում է գլխավոր ցողունի վրա:

36 **Տրված շարքերից 3-ում բոլոր նշվածները հողի պրոֆիլի (կտրվածքի) մորֆոլոգիական (արտաքին կամ ձևաբանական) հատկանիշներն են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. ներփակումները և կառուցվածքը
2. քարքարոտությունը և աղակալվածությունը
3. գույնը և գենետիկական հորիզոնները
4. հզորությունը և խոնավունակությունը
5. ջերմահաղորդականությունը և նորագոյացումները
6. հանքաբանական կազմը և էրոզացվածությունը
7. մեխանիկական կազմը և ստրուկտուրան

37 **Հետևյալ պնդումներից 3-ը ճիշտ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. Մեկ վեգետացիոն շրջանում բազմամյա և միամյա մշակաբույսերի հաջորդաբար մշակությունը միևնույն դաշտում կոչվում է մոնոկուլտուրա:
2. Ուղղաձիգ գոտիականություն նշանակում է տեղանքի հեռավորությունը հասարակածից:
3. Հողի մշակման համակարգերը լինում են գարնանացան և աշնանացան մշակաբույսերի համար:
4. Ցանքաշրջանառությունը մշակաբույսերի և ցեղերի գիտականորեն հիմնավորված հաջորդականությունն է ժամանակի և տարածության մեջ:
5. Հակաէրոզիոն վարը էրոզացված հողերի մշակման եղանակ է:
6. Մոլախոտերի կենսաբանական խմբերը առանձնացվում են ըստ դրանց տարածվածության աստիճանների:
7. ՀՀ բնահողային գոտիներում ձևավորվել են 14 հողատիպեր՝ իրենց 27 ենթատիպերով:

38 **Տրվածներից 3-ում արտացոլված է օրգանական գյուղատնտեսության իրավական դաշտը: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)**

1. ՀՀ Հարկային օրենսգրքում
2. ՀՀ Ազգային անվտանգության ռազմավարությունում
3. ՀՀ Արտահանման իրավական կարգավորումներում
4. ՀՀ Մաքսային օրենսգրքում
5. ՀՀ Օրգանական գյուղատնտեսության մասին օրենքում
6. ՀՀ Սահմանադրությունում
7. ՀՀ Ներմուծման իրավական կարգավորումներում

39

Տրված շարքերից 3-ում ներկայացված են օրգանական գյուղատնտեսության հիմնական սկզբունքները: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացումը
2. առավել լավ հարմարված բույսերի տեսակների և սորտերի ընտրությունը, մթերքի վերամշակման ընթացքում դրանց կենսաբանական լիարժեքության պահպանումը
3. կենսաբազմազանության պահպանման համար նպաստավոր միջավայրի ձևավորումը, էկոանվտանգ և ռեսուրսապահպան տեխնոլոգիաների ներդրումը
4. պարարտանյութերի կիրառման արդյունավետության բարձրացումը և վնասակար օրգանիզմների վերացումը
5. բնական ճանապարհով հողի ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական կազմի բարելավումը, լոկալ կամ ներտնտեսային փակ շղթայի ձևավորումը
6. ինտենսիվ համակարգերի օգտագործումը գյուղատնտեսության մեջ՝ պարենային անվտանգության ապահովության համար
7. գյուղատնտեսական արտադրանքի արժեքի ավելացումը՝ ֆերմերային տնտեսությունների բարձր եկամտաբերություն ապահովելու համար

40

Տրվածներից 3-ը մշակաբույսերի ոչ վնասակար կենդանի օրգանիզմների գենետիկական կատեգորիաներ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. Միկրոօրգանիզմներ՝ սնկեր, բակտերիաներ և վիրուսներ
2. Ցածրակարգ օրգանիզմներ՝ մամուռներ և քարաքոսեր
3. Հողվաճոտանիներ՝ տզեր և միջատներ
4. Կլոր որդեր՝ նեմատոդներ
5. Հողվաճոտանիներ՝ յոթկետանի զատիկ և ոսկեաչիկ
6. Փափկամորթեր՝ խխունջներ և կողինջներ
7. Կլոր որդեր՝ անձրևորդեր և կալիֆորնիական որդեր